

ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶԻ ԴՎԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզի Դվին համայնք
ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Դվին, +(374)235 6-00-67, Dvingp@inbox.ru dvin.ararat@mta.gov.am

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

« 18 » ՀՈՒՆՎԱՐԻ 2017 թվականի թիվ 4-Ն

ԴՎԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ՝ 2017-2021 ԹԹ. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ.

Ղեկավարվելով "Տեղական ինքնակառավարման մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքի
18-րդ հոդվածի 4-րդ կետով
համայնքի ավագանին որոշում է.

հաստատել Դվին համայնքի 2017-2021 թթ. զարգացման ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի :

Համայնքի ավագանու անդամներ	Կողմ՝	Դեմ՝	Չեմնայտ՝
Կ.Նավոյան			
Խ.Գրիգորյան			
Գ.Կիրակոսյան			
Ա.Գրիգորյան			
Ֆ.Բաեղամյան			

Համայնքի ղեկավար՝

Ա.Աբրահամյան

Հավելված՝

Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզի

Դվին համայնքի ավագանու 2017 թվականի

հունվարի 18-ի թիվ 4 -Ն որոշման

Հայաստանի Հանրապետություն

Արարատի մարզ

**Դվին համայնքի 2017-2021 թթ. սոցիալ-տնտեսական
զարգացման ծրագիր**

Դվին 2017

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք.....	3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն.....	4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն.....	4
2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը.....	5
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը.....	9
2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները 10	
2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ.....	13
2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւժՀՍ) վերլուծություն.....	15
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում.....	16
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական.....	16
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ.....	17
4. ՀՀԶՄ ֆինանսավորում.....	23

1. Համայնքի ղեկավարի ուղղույնի խոսք

Համայնքի գործունեությունը մեծապես կախված է բյուջետային գործընթացի լավ կազմակերպումից, բյուջեի եկամուտների արդյունավետ հավաքագրումից և միջոցների խնայողական օգտագործումից:

Գալիք տարիների համայնքի զարգացման հիմնական ուղղություններն են՝

- Բարելավել համայնքի ֆինանսական վիճակը՝ ճշտելով հողի հարկի և գույքահարկի բազաները և բարձրացնել սեփական եկամուտների հավաքագրման մակարդակը:
- Բարձրացնել բնակչությանը մատուցվող համայնքային ծառայությունների մակարդակը և որակը:
- Իրականացնել կրթության, մշակույթի և սպորտի բնագավառների համայնքային ենթակառուցվածքների պահպանման, շահագործման, նորոգման, գույքային վերազինման աշխատանքներ:
- Աշխուժացնել համայնքի մշակութային, մարզական և հասարակական կյանքը:
- Իրականացնել սոցիալական տարաբնույթ ծրագրեր:

Ես դիմում եմ համայնքի բնակչությանը, ավագանուն, համայնքային կազմակերպությունների աշխատակիցներին՝ շահագրգիռ մոտեցում ցուցաբերելու համայնքի բյուջեի միջոցների գոյացման, դրանց նպատակային օգտագործման, բյուջեի կատարման և վերահսկման ուղղությամբ:

Համայնքի ռազմավարական պլանը մշակվել է համայնքի ղեկավարի աշխատակազմի կողմից, բնակիչների, ավագանու անդամների և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ համատեղ: Որով սահմանվում է համայնքի ֆինանսական կառավարման հիմնական քաղաքականությունը գալիք 5 տարիների համար: Այն կդառնա ուղեցույց համայնքային ծառայությունների մակարդակի և որակի պահպանման, խթանման և բարձրացման համար:

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Գյուղը գտնվում է Արտաշատ մարզկենտրոնից գտնվում է 12 կմ հեռավորության վրա՝ հյուսիս-արևելք ուղղությամբ: Ծովի մակերևույթից բարձր է 920 մ.: Օդի ամենաբարձր ջերմաստիճանը հասնում է 35-ից 38 աստիճանի, իսկ ամենացածրը՝ 20-ից 25 աստիճան: Տեղումների քանակը՝ ըստ տարեկան նորմայի:

Գյուղում պահպանված պատմությունները հավաստում են, որ Դվինը հիմնադրել են Խոյի, Սալմաստի և Ուրմիայի շրջաններից տեղափոխված յոթ տոհմեր: 1915-1938 թթ. գյուղը համալրվել է Արևմտյան Հայաստանի Վասպուրականի, Բիթլիսի, Մուկսի նահանգներից մազապուրծ փրկված ընտանիքներով:

1988-1990 թթ. գյուղում վերաբնակեցվել են Ադրբեջանից ներգաղթված 14 ընտանիքներ:

Համայնքում առկա են երկու մշակույթի տուն ,մեկ բուժ. ամբուլատորիա, մեկ մանկապարտեզ :

Մշակույթի տունը կառուցվել է 1938-48 թթ: Թե ովքե՞ր են եղել շինության ճարտարապետները, շինարարները, այդ մասին ցավոք ոչինչ չգիտենք, բայց ակնհայտ է , որ շենքը կառուցված է Թամանյանական ոճով: Շենքը երկհարկանի է: Հայկական ավանդական ճարտարապետության հիմունքներով է կառուցված: Տուֆակերտ է, արտաքնապես շատ գեղեցիկ: Առաջին հարկում ունի 420 տեղանոց դահլիճ, մեծ բեմ՝ հինգ փորձասենյակներով, ընդհարձակ ձեմասրահ: Երկրորդ հարկում է գտնվում գյուղի գրադարանը, ընթերցասրահները, կինոպերատորի խցիկը՝ կից երեք սենյակներով:

2000-2016 թթ. իրականացվել են համայնքային նշանակության հետևյալ ծրագրերը.

- Հիմնանորոգվել է Մշակույթի տան, եկեղեցու, դպրոցի տանիքները:
- Հիմնանորոգվել է համայնքի մանկապարտեզը, համայնքապետարանի շենքը
- Անցկացվել է զազատար, փոխվել և հիմնանորոգվել են ոռոգման և խմելու ջրագծեր, վերանորոգել և խճապատվել են համայնքային նշանակության փողոցներ:

Գյուղում արտադրվում են Արարատյան դաշտի կլիմային բնորոշ բոլոր տեսակի մրգերն ու բանջարեղենները:

Համայնքում գյուղմթերքի վերամշակման կազմակերպություններ չկան: Համայնքի բնակիչները այն իրացնում են հանրապետության շուկաներում և մթերման կետերում: Գյուղմթերքի իրացման գործը հեշտացնելու համար առաջարկում ենք տեղերում ստեղծել փոքրամասշտաբ մթերման կայաններ:

Ոռոգման համակարգը վիճակը բավարար է, ջրի մատակարարումը ոչ բավարար:

Համայնքում գործում են Դվին-Արտաշատ, Դվին-Երևան երթուղային տաքսիներ և ավտոբուսներ, ինչպես նաև հասանելի է հեռախոսային կապի բոլոր օպերատորների ծառայությունները:

Դվինում է ծնվել է բանաստեղծ Ռուբեն Հովունին, Ֆիզիկա-մաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր-պրոֆեսոր Ֆրունզե Կարապետյանը, գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Ֆրունզ Ավետիսյանը:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում փաստացի հաշվառված բնակչությանը թիվը՝ 3270 մարդ, առկա բնակչության թիվը կազմում է 2901 մարդ:

Համայնքի բնակչությունը

	Տարիքային խմբեր	Ընդամենը	Արական	Իգական
1	0-18 տարեկան	589	288	301
2	18-22 տարեկան	158	62	96
3	23-45 տարեկան	1082	536	546
4	46-62 տարեկան	763	370	393
5	63 տարեկանից ավել	309	130	179
	Ընդամենը	2901	1386	1515

2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը
Եկամուտների ընդհանուր գումարը կազմում է 61090.0 հազ. դրամ

Ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտները՝

1. Հարկեր և տուրքեր - 12695.0 հազ. դրամ
2. Այլ եկամուտներ - 3360.0 հազ. դրամ

Քնակչության սոցիալական կազմը

Սոցիալական կազմը	Քանակը
Կանայք	1515
Տղամարդիկ	1386
Թոշակառուներ	309
Փախստականներ	39
Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	16
Հաշմանդամներ	135
Տնային տնտեսությունների թիվը	806
Փարոս՝ ընտանեկան նպաստների	92

համակարգում գրանցված ընտանիքներ	
---------------------------------	--

Կրթություն	Քանակ
Բարձրագույն կրթություն	285
Միջին մասնագիտական կրթություն	298
Միջնակարգ կրթություն	1385
Տարրական	92

՚Իլին համայնքում առկա են մոտ 1910 զբաղված քաղաքացիներ, որից ըստ տնտեսական ճյուղերի՝

Տնտեսական ոլորտ	Քանակ
Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում գյուղատնտեսական հումք մշակող	4
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	13
Շինարարություն	150
Տրանսպորտի և կապի բնագավառ	4
Բնակարանային կոմունալ տնտեսություն, բնակչության կենցաղսպասարկման ոչ արտադրական տեսակների բնագավառ	0
Առողջապահության ոլորտ	5
Առևտրի և հանրային սնուցի բնագավառ	10
Կրթության, մշակույթի և արվեստի բնագավառ	43
Գյուղատնտեսական ծառայություններ	1610

Հյուրանոցներ, ռեստորաններ	0
Այլ ճյուղեր	71

Դվին համայնքում գրանցված ձեռնարկությունները և անհատ ձեռնարկատերերը ըստ գործունեության ոլորտների

Գործունեություն	Իրավաբանական անձիք, ձեռնարկություններ	Անհատ ձեռնարկատերեր
Առևտուր, մեքենաների, կենցաղային սարքավորումների նորոգում	0	13
Ընդամենը	0	13

Բնակչության 60-70 %-ը գրաղվում է գյուղատնտեսությամբ:

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերը բաշխված են հետևյալ կերպ՝.

Տեսակ	հա
1. Վարելահող	- 184.94
2. Բազմ. տնկարկներ	- 281.456
3. Խոտհարքներ	- 0
4. Արոտ	- 6373.33
5. Այլ հողատեսք	- 1637.26

Տվյալներ կրթական օջախների վերաբերյալ

Կրթական օջախներ	Քանակը	Սովորողների թիվը	Աշխատողների թիվը
Միջնակարգ, հանրակրթական դպրոց	1	320	45

Տվյալներ նախադպրոցական կազմակերպությունների մասին.

Կազմակերպության անվանումը	Երեխաների թիվը	Աշխատողների թիվը
Դվին համայնքի մանկապարտեզ՝ ՀՈԱԿ	65	14

Տվյալներ առողջապահական հաստատությունների մասին

Կազմակերպության անվանումը	Աշխատողների թիվը	Քանի հոգու համար է նախատեսված
Դվին ԱԱՊԿ	6	Ամսեկան 200 մարդ

ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ

ԴՎԻՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱԴԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ

1. Համայնքապետ
2. Համայնքի ղեկավարի տեղակալ
3. Համայնքապետարանի աշխատակազմի քարտուղար
4. Համայնքապետարանի աշխատակազմի գլխավոր մասնագետ
5. Համայնքապետարանի աշխատակազմի առաջատար մասնագետ
6. Համայնքապետարանի աշխատակազմի առաջատար մասնագետ
7. Համայնքապետարանի աշխատակազմի առաջին կարգի մասնագետ
8. Համայնքապետարանի աշխատակազմի երկրորդ կարգի մասնագետ
9. Գարկահավաք
10. Հավաքարար
11. Մշակույթի տան վարիչ
12. Գեղմասվար
13. Գրադարանավարուհի

ԴՎԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՄԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՑԱՆԿ

1. Վարչական շենք /համայնքապետարան/
2. Դվին համայնքի մանկապարտեզ ՀՈԱԿ
3. Հուշարձաններ
4. Մշակույթի ակումբներ
5. Պետական ոչ բնակելի տարածքներ
6. Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ
7. Փողոցային լուսավորության ցանց
8. Բուժ.ամբուլատորիա
9. Փոստի շենք
10. Մտր Ս3 բրիգադում
11. Տնակ Ս5 բրիգադում
12. Տնակ ջերմոցի տարածքում
13. Գերեզմանոցի աֆալտապատ ճանապարհ
14. Մայր առու, կիսախողովակ
15. Հանգստի գոտի
16. Գրադարանի ֆոնդ

2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

- Համայնքի վարչական տարածքում պետության կազմից գալիք տարիների համար նախատեսվում է շարունակել յուրաքանչյուր տարի անցկացվող մարզային և հանրապետական օլիմպիադաներն ու այլ մշակութային միջոցառումները, որոնք բերում են համայնքի դպրոցահասակ երեխաների գիտելիքների զարգացմանը: Շարունակական բնույթ են կրում նաև համայնքապետարանի համայնքային ծառայողների, ուսուցիչների, առողջապահական հաստատությունների և նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների աշխատողների վերապատրաստման, մասնագիտական ունակությունների ստուգման աշխատանքները, որը բերում է աշխատողների որակավորման բարձրացմանն ու համայնքի զարգացմանը: Առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում նախատեսվում է համայնքի վարչական տարածքում իրականացնել հետևյալ ծրագրերը, որոնք միտված են համայնքի բնակիչների կյանքի բարելավմանն ու զարգացմանը:

Ներհամայնքային ճանապարհների՝ մասնավորապես համայնքի Անդրանիկ փողոցի սաֆայտապատում:

Համայնքում կոյուղու կառուցում:

Համայնքի ոռոգման համակարգի բարելավում:

Համայնքում կանաչապատ տարածքների և զբոսայգիների կառուցում

Մարզատրանսի կառուցում

Բուժ. ամբուլատորիայի շենքի վերակառուցում

- Հարևան համայնքների հետ համատեղ առաջիկա տարիների ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների աշխատողների հանդիպումներ՝ փորձի փոխանակման և խնդիրների լուծման ճիշտ տարբերակների քննարկման համար, որը կբերի ՆՈՒԶ-ի աշխատանքներում առկա բացթողումների լրացմանը: Նախատեսվում է նաև իրականացնել համայնքների դպրոցահասակ երեխաների միջև օլիմպիադաների անցկացում՝ խթանելով երեխաների ակտիվության և գիտելիքների պաշարների ավելացման: Նախատեսվում է նաև համայնքներում գործող պարի խմբակների միջև մրցույթների և այլ մշակութային միջոցառումների կազմակերպում, որը կբերի համայնքներում մշակութային կյանքի զարգացմանը: Առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում նախատեսվում է նաև անցկացնել համայնքապետարանի հանդիպումներ՝ համայնքներում առկա խնդիրների լուծման տարբերակների քննարկման և փորձի փոխանակման շրջանակներում:
- Գալիք հինգ տարիների ընթացքում համագործակցության շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել Իրանի Իսլամական Հանրապետության համայնքի հետ շարունակական բնույթ կրող տարաբնույթ ծրագրեր և միջոցառումներ: Մասնավորապես համայնքի դպրոցահասակ և իրանցի երեխաների միջև լեզվի ուսուցման դասընթացների կազմակերպում, համայնքի մշակույթի տանը գործող իրանական դասասենյակի վերազինում նոր գրքերով, համակարգչային տեխնիկայով և գույքով: Հանդիպումներ դեսպանի և համայնքապետի այց Իրանի Իսլամական

Հանրապետություն՝ համայնքների և գյուղատնտեսության զարգացման վարձի փոխանակման շրջանակներում:

- Առաջիկա տարիների ընթացքում նախատեսվում է ավարտին հասցնել արտասահմանյան բարերարների կողմից համայնքի մշակույթի սան նորոգման աշխատանքները, որոնք սկսվել են 2015 թվականից, որը կրերի համայնքում մշակութային կյանքի զարգացմանը:
- Համայնքի վարչական տարածքում առաջիկա տարիների ընթացքում մասնավոր ընկերությունների կողմից նախատեսվում է շարունակել բնակարանաշինության գործընթացը, որը սկսվել է 2016 թվականից և արդեն իսկ կառուցվել և ավարտին է հասցվել 2 բնտանիքների բնակարանների կառուցումը: Մասնավոր ընկերությունների կողմից իրականացվող վերոնշյալ ծրագրի նպատակն է օգնել սոցիալապես անապահով բնտանիքներին, որոնք սեփական միջոցներով չեն կարող կառուցել բնակարան: Վերոնշյալ ծրագիրը կրերի համայնքում բնտանիքների զարգացմանը, ծնելիության աճին ու տնտեսությունների ավելացման:

2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

1) Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծության, գնահատականի և կանխատեսման համար, որպես ելակետային տվյալներ են հանդիսացել 290 կազման տարվան նախորդող տարվա՝ 2014-2015 թթ. փաստացի և տվյալ տարվա կանխատեսվող արժեքները՝ յուրաքանչյուր տարվա համար կանխատեսելով որոշակի աճ: Մուտքերի աճը կանխատեսվել է՝ հիմք ընդունելով մատուցվող ծառայությունների դիմաց գանձման հնարավորությունները, համայնքի հետագա տարիների զարգացումը, համայնքում ոռոգելի հողերի ավելացմամբ, որը իր հերթին կրերի հողի հարկի վարձավճարների գանձման ավելացման և այլն:

2) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների գումարները կանխատեսելու համար, որպես 2016թ. ցուցանիշ հիմք է ընդունվել նախկին տարիների ելակետային տվյալները:

2.2 Արարատի մարզի Դիլիս համայնքի 2015 թվականի բյուջեի եկամուտները

ԵԿԱՄՏԱՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

հազ. դրամ

2/2	Ընդամենը եկամուտներ, այդ թվում	57682.6
	1. Հարկեր և տուրքեր, այդ թվում	12351.0
1.1	Գույքահարկ ձեռն. և կազմակերպություններից	11.0
1.2	Գույքահարկ անհատ ձեռն. և քաղաքացիներից փոխադրամիջոցների համար	3800.0
1.3	Գյուղ նշանակության հողի հարկ	8200.0
1.4	Տեղական տուրքեր, որից	340.0
	Շինությունների շինարարություն սկսելու	15.0

	թույլտվության համար	
	Հիմնական շինությունների ներսում ծխախոտի վաճառքի կազմակերպում	60.0
	Վանելիք քաղաքայուղերի, յուղային կայանների վաճառքի կազմակերպում	30.0
	Հիմնական շինությունների ներսում ոգևից խմիչքների վաճառքի կազմակերպում	60.0
	Գազի բացօթյա վաճառքի կազմակերպում	150.0
	Ժամը 24 ⁰⁰ -ից հետո առևտրի օբյեկտներ	25.0
	2. Պաշտոնային ընթացիկ տրանսֆերներ. այդ թվում	41191.6
2.1	Ընթացիկ տարվա ֆին. համահարթեցման սկզբունքով	41191.6
	3. Այլ եկամուտներ, այդ թվում	4140.0
3.3	Գույքի վարձակալությունից մուտքեր, որից	4080.0
	Համայնքային սեփականություն հնարիսացող գյուղ նշանակության հողերից վարձակալություն	3000.0
	Մուտքեր պետական ձևով և գույքի վարձակալությունից	1080.0
3.4	Տեղական վճարներ, այդ թվում	60.0
	ՏԻՄ կողմից աճուրդների և մրցույթների կազմակերպում	60.0

Տարեսկզբի ազատ մնացորդ՝ 7736226

Վարչական՝ 7119362

Ֆոնդային 616864

22 Արարատի մարզի Դվին համայնքի 2015 թվականի բյուջեի ծախսային մաս

Հ/Հ	Ոլորտներ	Ընդամենը /հազ.դրամ/
1	Կառավարման մարմնի պահպանում	26720.0
2	Նախադպրոցական ուսուցում	17600.0
3	Մշակութային միջոցառումների իրականացում	1800.0
4	Արտաքին լուս. ցանց	1100.0
5	Ազգահանություն և սանիտարական մաքրում	2000.0
6	Մայրուղիների և փողոցների վերակառուցում և վերանորոգում	1000.0
7	Գույքի նկատմամբ իրավունքների գրանցման և տեղեկատվության տրամադրման հետ.	30.0

8	Կենսաբազմ. և բնության պաշտպանութ.	200.0
9	Սոցիալապես անապահով անձանց աջակցություն	3500.0
10	Հասարակական կազմ. աջակցություն	300.0
11	Առողջապահություն	300.0
12	Կրթություն /այլ դասերին չպատկանող/	800.0
13	Պահուստային միջոցներ	2332.6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		57682.6

Համայնքի 2016-2020թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

հազ. դրամ

Հ/Հ	Եկամտատեսակներ	2016 փաստաց	2017 եռախառ.	2018 կանխատ.	2019թ. կանխատ.	2020թ. կանխատ.	2021թ. կանխատ.
	<i>Ընդամենը եկամուտներ, այդ թվում</i>	<i>61090.1</i>	<i>61750.0</i>	<i>62585.1</i>	<i>62885.1</i>	<i>63185.1</i>	<i>63485.1</i>
	<i>1. Հարկեր և տուրքեր, այդ թվում՝</i>	<i>12695.0</i>	<i>13375.0</i>	<i>13890.0</i>	<i>14190.0</i>	<i>14390.0</i>	<i>14690.0</i>
1.1	Գույքահարկ ձեռն. և կազմակերպ.	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
1.2	Գույքահարկ անհատ ձեռն. և քաղաքացիներ. ' փոխադրամիջոցների համար	4000.0	4800.0	5200.0	5400.0	5600.0	5800.0
1.3	Գյուղ նշանակության հողի հարկ	8200.0	8200.0	8300.0	8400.0	8500.0	8600.0
1.4	Տեղական տուրքեր, <i>որից</i>	490.0	370.0	385.0	385.0	385.0	385.0
	Շինությունների շինարարություն սկսելու թույլտվության համար	15.0	15.0	30.0	30.0	30.0	30.0
	Հիմնական շինությունների ներսում ծխախոտի վաճառքի կազմակերպում	60.0	60.0	60.0	60.0	60.0	60.0
	Վառելիքաքսայուղերի, յուղային նյութերի վաճառքի	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0

	կազմակերպում						
	Հիմնական շինությունների ներսում ոգելից խմիչքների վաճառքի կազմակերպում	60.0	60.0	60.0	60.0	60.0	60.0
	Գազի բացօթյա վաճառքի կազմակերպում	300.0	180.0	180.0	180.0	180.0	180.0
	Ժամը 24 ⁰⁰ -ից հետո առևտրի օբյեկտներ	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0
	<i>2. Պաշտոնային ընթացիկ տրանսֆերներ. այդ թվում</i>	<i>45035.1</i>	<i>45035.1</i>	<i>45035.1</i>	<i>45035.1</i>	<i>45035.1</i>	<i>45035.1</i>
2.1	Ընթացիկ տարվա ֆին. համահարթ. սկզբունք	45035.1	45035.1	45035.1	45035.1	45035.1	45035.1
	<i>3. Այլ եկամուտներ, այդ թվում</i>	<i>3360.0</i>	<i>3340.0</i>	<i>3660.0</i>	<i>3660.0</i>	<i>3760.0</i>	<i>3760.0</i>
3.3	Գույքի վարձակալությունից մուտքեր, որից	3300.0	3298.0	3580.0	3580.0	3680.0	3680.0
	Համայնքային սեփականություն հանդիսացող գյուղ նշանակության հողերից վարձակալություն	2400.0	2400.0	2700.0	2700.0	2800.0	2800.0
	Մուտքեր պետական ձեռն. և գույքի վարձակալությունից	900.0	898.0	880.0	880.0	880.0	880.0
3.4	Տեղական վճարներ, այդ թվում	60.0	60.0	80.0	80.0	80.0	80.0
	ՏԾՄ կողմից և ածուրդների մրցույթների կազմակերպում	60.0	60.0	80.0	80.0	80.0	80.0

2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

1. Գործարար միջավայրի բարելավման և ձեռնարկատիրության զարգացման խոչընդոտներն են՝ համայնքում առկա այն միջոցների, որոնք կրեթեն գործարար միջավայրի բարելավմանն ու ձեռնարկատիրության զարգացմանը, դրանց վերաբերյալ տեղեկատվության տարածման ճիշտ մեխանիզմների բացակայություն:
2. Համայնքի գույքի կառավարման խոչընդոտներ չկան:
3. Նախադպրոցական կրթության և արտադպրոցական կրթության ոլորտներում շարունակական բնույթ կրող վերահսկողության բացակայություն, մասնագիտական ուսուցման, վերապատրաստման և նշյալ համակարգում որակավորման չափանիշներին անհամապատասխանություն:
4. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպման հիմնական խոչընդոտներն են՝ համայնքում մշակութային տների և մարզական կենտրոնների բացակայությունը:
5. Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանության հիմնական խոչընդոտներ են՝ նշյալ ոլորտում համայնքի բնակչության տեղեկացվածության բացակայություն, սոցիալական ինտեգրման ծրագրերի ոչ բավարար քանակ:
6. Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսման խոչընդոտ է հանդիսանում դպրոցներում վերոնշյալ խնդրի վերաբերյալ ոչ ճիշտ դաստիարակությունը:
7. Համայնքում բնակարանային շինարարության խթանման հիմնական խոչընդոտն է ֆինանսական ոչ բավարար վիճակը:
8. Համայնքում աղբահանությունը և սանիտարական մաքրման խոչընդոտներ չկան, առկա է աղբի վերամշակման անհրաժեշտություն: Համայնքի բարեկարգման, կանաչապատման, գերեզմանատների պահպանմանը գործունեության հիմնական խոչընդոտները ֆինանսական սուղ միջոցներն են:
9. Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքների կազմակերպման, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանման և շահագործման խոչընդոտներ չկան:
10. Պետության պաշտպանության իրականացման խոչընդոտներ չկան:
11. Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացման խոչընդոտներն են՝ համայնքի բնակիչների տեղեկացվածության բացակայություն, կատարվող միջոցառումների նկատմամբ վերահսկողության բացակայություն:
12. Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման խթանման հիմնական խոչընդոտներն են՝ համայնքում ոռոգման համակարգի ոչ բավարար վիճակ, բանկերի կողմից բնակիչներին տրամադրվող գյուղացիական վարկերի բարձր տոկոսադրույքները, գյուղ մթերքների մթերման և սպառման դժվարություններ:

13. Համայնքի քնակիչների կողմից համայնքի նկատմամբ ոչ բարեխիղճ տրամադրվածությունը:
14. Աշխատատեղերի բացակայություն
15. Համայնքը սպասարկող բժշկական հաստատությունների ոչ բավարար վիճակ, որակավորված մասնագետների և բժշկական սարքավորումների բացակայություն, վերապատրաստումների և դասընթացների ձևական կազմակերպում:
16. Համայնքային հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցության խոչընդոտներ չկան:
17. Համայնքում առկա ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը խոչընդոտներ չկան:
18. Բարեգործության խթանման խոչընդոտներ չկան:

2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (Ուժ-ՀՍ) վերլուծություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒՇԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

1. Գազաֆիկացված համայնք
2. Համերաշխ և հյուրասեր բնակչություն
3. Բնակչության վստահությունը Տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ
4. Բարենպաստ կլիմայական պայմաններ
5. Մատչելի աշխատուժի առկայություն
6. Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մեծ ռեսուրսների առկայություն
7. Համայնքում առկա հիմնական դպրոցի և մանկապարտեզի գործելը
8. Կենտրոնական փողոցի լուսավորումը
9. Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքը Երևան քաղաքի շուկներում սպառելու հնարավորություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

1. Գործազրկության բարձր մակարդակ
2. Երիտասարդության աշխատանքային և ժամանցային վայրերի բացակայություն
3. Երիտասարդների հոսք
4. Վերապատրաստված մասնագետների բացակայություն
5. Տեղեկատվության տարածման մեխանիզմների բացակայություն
6. Ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ
7. Բնակչության անվճարունակություն
8. Ոռոգման ջրի անբավարար վիճակ
9. Խմելու ջրի անբավարար մատակարարում
10. Գյուղատնտեսական տեխնիկայի բացակայություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Համագործակցության շրջանակների ընդլայնում
2. Տնտեսական կյանքի աշխուժացում

3. Կրթական պատկերի
4. Աշխատուժի առկայություն
5. Կառավարության տրամադրվածությունը համայնքի զարգացման նկատմամբ
6. Նոր աշխատատեղերի ստեղծում
7. Արտերկրից տրանսֆերտների կայուն հոսք
8. Աղբի վերամշակման ծրագիր

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՎՏԱՆԳ ՄՊԱՌԱՑՈՂ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Գործազրկության մակարդակի աճ
2. Հարկային պարտավորությունների կատարման վատ վիճակ
3. Բնակֆոնդի վիճակի վատթարացում
4. Աշխատատեղերի պակաս
5. Եկամուտների անկայունություն
6. Բուսկչության արտահոսք
7. Աղբի վերամշակման բացակայություն
8. Կանաչապատում
9. Խնելու ջրի վատ մատակարարման պատճառով ելվանդությունների աճ

3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

Համայնքի զարգացման ծրագրի իրականացմամբ ակնկալվող արդյունքները:

Համայնքի առաքելությունն է որակյալ ծառայություններ մատուցել համայնքի բնակչությանը և ապահովել համայնքի բնականոն զարգացումը, որը պայմանավորված է առաջնահերթ՝ համայնքի բնակիչների եկամուտների աճով, որն է իր հերթին պայմանավորված է համայնքում գյուղատնտեսության զարգացմամբ, մասնավորապես՝ շահավետ պայմաններով համայնքային հողերի տրամադրում, ոռոգման համակարգի բարելավում և կատարելագործված համակարգերի ներդրում, ոռոգելի հողատարածքների ավելացում, ջերմոցային տնտեսությունների զարգացում, գյուղ մթերքների իրացման և վերամշակման կետերի ստեղծում:

Համայնքի ռազմավարական նպատակն է՝ բնակչության առցիալ-տնտեսական պայմանների հետևողականորեն բարելավումներ անցկացնելու ճանապարհով ապահովել համայնքի կայուն զարգացումը:

Համայնքի զարգացման ծրագրի հիմնական նպատակներն են

1. Դիլին համայնքի տարածքային համաչափ կայուն զարգացումը և պլանավորումը:
2. Բնակչության կենսական շահերի ապահովում:
3. Բարեկարգ և հարմարավետ միջավայրի ապահովում համայնքի բնակիչների և երեխաների համար:
4. Կանաչ տարածքների կառուցում, Էրևիանների հանգստի գոտիների ստեղծում:
5. Բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում:
6. Մշակութային և սպորտային օբյեկտների հիմնաևերգման և կառուցման աշխատանքների ապահովում:
7. Գյուղմթերքի իրացման գործընթացի ապահովում

Կայուն զարգացման ցուցանիշները և դրանց թիրախային արժեքները

- Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին - 2.8 %
- Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով - 1.2 %
- Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով - 0 %

3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Համայնքի առաքելությունն է որակյալ ծառայություններ մատուցել համայնքի բնակչությանը և ապահովել համայնքի բնականոն զարգացումը:

Համայնքի ռազմավարական նպատակն է՝ բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների հետևողականորեն բարելավումներ անցկացնելու ճանապարհով ապահովել համայնքի կայուն զարգացումը:

Համայնքի քառամյա զարգացման ծրագրի հիմնական նպատակներն են

8. Դվին համայնքի տարածքային համաչափ կայուն զարգացումը և պլանավորումը:
9. Բնակչության կենսական շահերի ապահովում:
10. Բարեկարգ և հարմարավետ միջավայրի ապահովում համայնքի բնակիչների և կրեխաների համար:
11. Կանաչ տարածքների կառուցում, երեխաների հանգստի գոտիների ստեղծում:
12. Բնակչության մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում:
13. Մշակութային և սպորտային օբյեկտների կիմսանդամային և կառուցման աշխատանքների ապահովում:
14. Գյուղատնտեսության զարգացման գործընթացի ապահովում

ՀԱՄԱՅՆՔԻ՝ ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՇԵՐԹ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԿՈՆԿՐԵՏ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ

3.1. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՋԱՐԳԱՑՈՒՄ, ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնահարցեր

- Անբարեկարգ Մշակութային տուն և հարակից տարածք
- Երեխաների համար հանգստի գոտիների բացակայություն
- Կանաչապատ տարածքների բացակայություն
- Խմելու ջրի ոչ բավարար վիճակ
- Կանգառատրահների կահավորվածության ոչ բավարար վիճակ

3.2. ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ-ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնահարցեր

- Շենքերը սնուցող ջրագծերի, անբավարար վիճակ:
- Բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների ցածր մակարդակ:
- Ջրամատակարարման համակարգի անբավարար վիճակ:

3.3. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնահարցեր

- Գյուղացիական տնտեսությունների անբավարար վիճակ:
- Տեխնիկայի բացակայություն
- Տոհմային անասնապահության բացակայություն:
- Գյուղիցների իրացման և վերամշակման հնարավորությունների բացակայություն:

3.4. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնահարցեր

- Համայնքի մանկապարտեզի խաղահրապարակի և հարակից տարածքի հիմնանորոգման անհրաժեշտություն, գույքի, մթողական և ծրագրային նյութերի պակաս:
- Առկա իրավիճակի պահպանման և զարգացման անհրաժեշտություն:

3.5. ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Մանկական զբոսայգի

- Մտոուղիների անբավարար քանակ:
- Խաղահրապարակի անմխիթար վիճակ:
- Նոր ժամանակակից կարուսելների և ատրակցիոնների պակաս:
- Առկա իրավիճակի պահպանման և զարգացման անհրաժեշտություն:

Մշակույթի տուն

Հիմնահարցեր

- Մշակույթի շենքի վերանորոգում
- Գույքի անբավարար վիճակ
- Ջեռուցման բացակայություն
- Առկա իրավիճակի պահպանման և զարգացման անհրաժեշտություն:

3.6. ԱՌՈՂՁԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԱԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՈՒՐԱ ԵՎ ՍՊՈՐՏ

Հիմնահարցեր

- Սպորտային խմբակների բացակայություն
- Բուժ.ամբուլատորիայի շենքի անմխիթար վիճակ
- Առկա իրավիճակի պահպանման և զարգացման անհրաժեշտություն:

3.7. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈՂՈՐՏ

Հիմնահարցեր

- Համայնքում սոցիալապես անապահով ընտանիքներին աջակցման անհրաժեշտություն
- Հաշմանդամների սոցիալական ինտեգրման ծրագրերի ոչ բավարար բանակ:
- Զբաղվածության խնդիրների աստիճանական կարգավորման և գործազրկության մակարդակի նվազում

3.8. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒՅԹԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հիմնահարցեր

- Կառավարման ապարատի պահպանման և զարգացման անհրաժեշտություն:
- Բնակչության որոշ մասի անտեղյակություն իր հարկային պարտավորությունների մասին:
- ՏԻՄ-բնակչություն թույլ կապ:

1. *Գործարար միջավայրի բարելավում և ձեռնարկատիրության խթանումը:*

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավման և ձեռնարկատիրության խթանման համար նախատեսվում է համայնքում առկա միջոցների վերաբերյալ ինֆորմացիայի տարածումը դարձնել առաջնային, որը հիմք կհանդիսանան վերոնշյալ ծրագրի զարգացման համար: Դրան կնպաստի նաև համայնքում առկա ազատ հողատարձքների շահավետ պայմաններով կառուցապատման իրավունքով տրամադրումը:

2. *Համայնքի գույքի կառավարում*

Համայնքի գույքի կառավարման ճիշտ կազմակերպման նպատակով պետք է առաջնահերթ կազմել համայնքի գլխավոր հատակագիծը, որի միջոցով ճիշտ կկառավարվի համայնքում առկա պետական և համայնքային հողերը, որոնք հիմք են հանդիսանում համայնքում գյուղատնտեսության և անասնապահության զարգացմանը, հետևաբար համայնքի բնակչության կյանքի պայմանների բարելավմանը:

3. *Նախադպրոցական կրթության և արտադպրոցական դաստիարակության կազմակերպում:*

Նախադպրոցական կրթության զարգացման հիմնական պայմաններից են ՆՈՒՀ-ի շենքային պայմանների կատարելագործումը, մասնավորապես՝ մարզասրահի, դահլիճի, կառուցում, որը կբերի երեխաների ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խթանմանը: Կարևոր նախապայման է նաև մանկապարտեզի հարակից տարածքի կանաչապատումն ու բարեկարգումը: Արտադպրոցական դաստիարակության կազմակերպման համար նախատեսվում է նախ և առաջ ունենալ

բարեկարգ Մշակույթի տուն, որն էլ հիմք կհանդիսանա վերնշալ խնդր լուծման համար:

4. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը, երիտասարդության ներգրավմամբ:

Նշյալ խնդրի լուծման հիմնական պայմանը՝ Մշակույթի տան բարեկարգումն է, այն զույգով և անհրաժեշտ տեխնիկայով վերազինելը, համայնքում մարզասրահի կառուցումը, որտեղ կգործեն տարբեր խմբակներ՝ Լրիտասարդների ներգրավմամբ:

5. Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությունը

Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումներից կարևոր են համայնքում նշյալ ոլորտի վերաբերյալ սեմինարների, դասընթացների անցկացումը, որը կբարձրացնի համայնքի բնակիչների՝ նշյալ ոլորտում իրենց իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ինֆորմացված լինելը: Նախատեսվում է նաև իրականացնել տարբեր միջոցառումներ, որոնք ուղղված են լինելու համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությանը, մասնավորապես ֆինանսական անհատույց դրամական միջոցների տրամադրում սոցիալապես անապահով ընտանիքներին, համայնքի բազմազավակ ընտանիքների Լրեխաներին դպրոցական պարագաների և գրքերի գումարների տրամադրում, մանկապարտեզ հաճախող անապահով ընտանիքի երեխաներին վարձավճարների փոխանցում և այլն:

6. Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսումը

Նշյալ խնդրի լուծման համար նախատեսվում է նախ և առաջ համայնքում կառուցել մարզասրահ, որը կխթանի ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի զարգացմանը: Նախատեսվում է նաև դպրոցներում և մանկապարտեզում ավելացնել ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի մասին գիտելիքները:

7. Համայնքի բնակարանային շինարարության խթանումը

Նշյալ խնդրի լուծման համար նախատեսվում է համայնքի նորաստեղծ ընտանիքներին շահավետ պայմաններով տնամերձ հողամասերի տրամադրում, որը կխթանի համայնքում նոր բնակարանների կառուցմանը:

8. Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարեկարգումն ու կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կամուխայ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատների պահպանումը և գործունեության ապահովումը:

Նշյալ խնդրի լուծման համար նախատեսվում է ավելացնել բարեկարգել համայնքի կանաչապատ տարածքները, մասնավորապես Մշակույթի տան և մանկապարտեզի հարակից զբոսայգիների բարեկարգում, կարուսելների տեղադրում և այլն: Կտտարելագործել համայնքի աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները: Մշակել մեխանիզմ համայնքային գերեզմանատների ճիշտ գործունեության և պահպանման համար:

9. Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպումը, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանումը և շահագործումը:

Նախատեսվում է համայնքի կանգառներում տեղադրել սպասասրահներ, աղբամաններ, բարելավել կանգառների տարածքները: Նախատեսվում է բարեկարգել համայնքային նշանակության ճանապարհները՝ մասնավորապես իրականացնել խճապատման և կոճկապատման աշխատանքներ: Իրականացնել մայթերի մաքրման աշխատանքներ և այլն:

10. Պետության պաշտպանության իրականացման աջակցումը:

Նախատեսվում է տարբեր միջոցառումներ վերնշաղ խնդրի լուծման համար

11. Աղետների ռիսկերի եվազևցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումը

Վերանշաղ խնդրի լուծման համար առաջիկա տարիներում նախատեսվում է բալսարացնել համայնքի բնակիչների տեղեկացվածության մակարդակը նշյալ խնդրի վերաբերյալ, կազմակերպել տարբեր սեմինարներ, դասընթացներ, պրակտիկ միջոցառումներ և այլն:

12. Գյուղական բնակավայր ընդգրկող համայնքներում գյուղատնտեսության զարգացման խթանումը:

Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման խթանման համար նախատեսվում է նախ և առաջ բարեկարգել ոռոգման համակարգը, որի արդյունքում համայնքում կավելանան ոռոգելի հողերի քանակը, նպաստել ջերմոցային տնտեսությունների զարգացմանը, ստեղծել գյուղ. մթերքների մթերման և վերամշակման կետեր, բարձրացնել տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման մակարդակը, պարարտանյութերի, թունաքիմիկատների, սերմացուի, գյուղտնխնիկայի ձեռքբերման նպատակով գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով աշխատանքների իրականացման կազմակերպում:

13. Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանումը

Նախատեսվում է շարունակել իրականացնել համայնքի սանիտարական մաքրման աշխատանքները, ավելացնել և բարեկարգել համայնքի կանաչապատ տարածքները, իրականացնել մայթերի և ճանապարհների մաքրման և բարեկարգման աշխատանքները, համայնքի կենտրոնում հասարակական տրանսպորտի գործունեության բոլոր ավտոկանգառների ստեղծում, աղբամանների տեղադրում

14. Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում

Երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերից կարևորագույնը համայնքում աշխատատեղերի ստեղծումն ու աշխատանք գտնելու նպատակով միջոցառումների կազմակերպումն է: Ինչպես նաև կարևոր պայման է հանդիսանում համայնքում մարզասրահների* և ժամանցի կենտրոնների ստեղծումը, որը

հանդիսանում է առաջիկա տարիների ընթացքում համայնքի զարգացման հիմնական պայմաններից մեկը:

15. Համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանումը:

Համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանման հիմնական պայմաններից է երիտասարդ ընտանիքներին աջակցելը՝ մատչելի բնակարաններ ձեռք բերելու նպատակով, որի հիմքում ընկած է համայնքի կողմից երիտասարդ ընտանիքներին մատչելի գներով տնամերձ հողամասեր տրամադրելը: Առաջիկա տարիներում շարունակական րնոյթ է կրելու բազմազավակ ընտանիքների երեխաներին դպրոցական դասագրքերի գումարի փոխանցման, մանկապարտեզի վարձավճարների զիջման և անհատույց դրամական օգնությունների տրամադրման գործընթացները:

16. Համայնքում հասարակական կյանքին հաշմանդամներին մասնակցության խթանումը:

Նախատեսվում է իրականացնել տարբեր միջոցառումներ, որոնք ուղղված են համայնքի հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցության ապահովմանը: Հատկապես հաշմանդամ երեխաներին և ազատամարտիկներին ներգրավել համայնքում իրականացվող միջոցառումներին:

4. ՀՀՄ ֆինանսավորում

Ոլորտային կապիտալ ծրագրի ձև

Մշակույթ

(Ոլորտի անվանումը)

Մշակույթի շենքի վերանորոգում, գույքի ձեռք բերում, գրքերի ձեռք բերում գրադարանի համար, համայնքային գրոսայգու բարեկարգում, կանաչ տարածքների վերականգնում, մանկական խաղահրապարակների և բացօթյա սպորտային հրապարակների ստեղծում, տոնական ձևավորման տարրերի ձեռք բերում

(Մրագրի անվանումը)

Մրագրի ընդհանուր արժեքը 48000.0 հազար դրամ

Մրագրի տեսակը կամ գեղարվեստական ապրանքը

• Վերանորոգում

Մրագրի հիմնավորումը Դժվին համայնքը հարուստ մշակութային ավանդույթներ ունեցող համայնք։ Համայնքապետարանը իր գործունեության առաջնություններից է համարում մշակութային օբյեկտների կուլթառնիսնիկական բազայի ամրապնդումը՝ ըստ ամենայնի նպաստելով մշակութային ավանդույթների վերականգնմանը և զարգացմանը։

Մշակույթի տան շենքի հիմնանորոգումն ու գույքի ձեռք բերումը կնպաստեն համայնքի մշակութային ու գիտական կյանքի աշխուժացմանը, երիտասարդության ազատ ժամանցի կազմակերպմանը, բնակիչների կրթական և հոգևոր զարգացման համար անհրաժեշտ պայմանների ապահովմանը։ Հարակից գրոսայգին ևս ներթափանցիկ է կանաչապտաման և վերականգնման։

Անհրաժեշտ է գրադարանը համալրել նոր գույքով և գրքերով։ Զրոսայգում կստեղծվեն խաղահրապարակներ, կստեղծվի բացօթյա սպորտային հրապարակ։

Մրագրի նպատակները Մրագրի նպատակն է զարգացնել ու ակտիվացնել համայնքի մշակութային ու գիտական կյանքը։ Բարելավել բնակչության ակտիվ հանգստի կազմակերպումը։

Մրագրի խնդիրները Մրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է լուծել մի շարք կարևոր խնդիրներ

1. Վերանորոգել մշակույթի տան շենքը և ձեռք բերել անհրաժեշտ գույք
2. Գրքերի ձեռք բերում
3. Կից գրոսայգու բարեկարգում, կանաչ տարածքների վերականգնում։
4. Նոր մանկական խաղահրապարակների և բացօթյա սպորտային հրապարակների ստեղծում
5. Համայնքի տոնական ձևավորման տարրերի ձեռք բերում։

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործառնությունները	Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Նախահաշիվների կազմում												
2	Գնման գործընթացի կազմակերպում												
3	Մշակույթի տան շենքի վերանորոգում												
4	Կից զբոսայգու բարեկարգում												
5	Գույքի և զրբերի ձեռք բերում												
6	Համայնքի տնտեսական ձևավորման տարրերի ձեռք բերում												
7	Արդյունքների գնահատում												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները Ծրագրի իրականացման արդյունքում կունենանք հիմնաևորոգված, և ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան մշակույթի տուն , բարեկարգված զբոսայգի:

Ծրագրի բյուջեն

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017	2018	2019	2020	2021	Ընդ.
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՄԵՐ (Ա+Բ)		13000.0	10000.0	15000.0	10000.0	48000.0
2.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՄԵՐ						
3.	ՈՉ ՏԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՄԵՐ						

1.	ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ					
1.1	Շենքեր և շինություններ					
	-Շենքերի և շինությունների ձեռք բերում					
	-Շենքերի և շինությունների կառուցում					
	-Շենքերի և շինությունների կապիտալ վերանորոգում	13000.0	10000.0	15000.0	10000.0	48000.0
1.2	Մեքենաներ և սարքավորումներ					
	-Տրանսպորտային սարքավորումներ					
	-Վարչական սարքավորումներ					
	-Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ					
1.3	Այլ հիմնական միջոցներ					
	-Աճեցվող ակտիվներ					
	-Ոչ կյուբական հիմնական միջոցներ					
	-Փեղծարարական քարտեզագրական ծախսեր					
	-Նախագծահետազոտական ծախսեր					
2.	ՊԱՇԱՐՆԵՐ					
	-Համայնքային կշռակալության ուղղվարական պաշարներ					
	-Նյութեր և պարագաներ					
	-Վերավաճառքի համար նախատեսված ապրանքներ					
	-Սպառման նպատակով պահվող պաշարներ					
3.	ԲԱՐՉՐԱՐՓԵՔ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
4.	ՉԱՐՏԱԿԻՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
	-Հող					
	-Ընդերքային ակտիվներ					

-Այլ բնական ծագում ունեցող ակտիվներ						
-Ոչ նյութական շարունակված ակտիվներ						

ՀՀ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017	2018	2019	2020	2021	Ընդ.
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		13000.0	10000.0	15000.0	10000.0	48000.0
1.	Ֆունդային բյուջեի սեփական եկամուտներ		1000.0	1500.0	1000.0	2000.0	5500.0
2.	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	Այլ պետությունների ՏԻՄ-երից						
	Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոնական դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր հասվածի ներդրումներ		10000.0	5500.0	12000.0	6000.0	33500.0
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ		2000.0	3000.0	2000.0	2000.0	9000.0

Ոլորտային կապիտալ ծրագրի ձև

Տրանսպորտ, ճանապարհային տնտեսություն, ջրամատակարարում

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքային հասարակական տրանսպորտի կանգառների կառուցում, արդիականացում, ներհամայնքային ճանապարհների երրոցում

Մրագրի ընդհանուր արժեքը 9000.0 հազար դրամ

Մրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Վերանորոգում

Մրագրի հիմնավորումը Ղլին համայնքի զարգացմանը նպաստող կարևորագույն խնդիրներից է ներհամայնքային փողոցների, ճանապարհների բարեկարգման , ջրամատակարարման բարելավման /ևերքին ցանցի մասնակի վերանորոգում/ աշխատանքների իրականացումը :

Երկար ժամանակ չկողմնակցելու հետևանքով կանգառների կոնստրուկցիաները դեֆորմացվել են, գունաթափվել և դարձել ոչ բարետես: Համայնքում իրականացվել է ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգման աշխատանքներ, սակայն համայնքում դեռևս առկա են անբարեկարգ և քանդված ճանապարհներ, որը հետխառնի և ավտոմեքենաների երթևեկության համար թե անհարմար է, և թե վտանգավոր: Համայնքի ջրամատակարարման ներքին ցանցը գտնվում է անմխիթար վիճակում և կարիք ունի վերանորոգման :

Մրագրի նպատակները Մրագրի հիմնական նպատակն է ապահովել համայնքի բարեկարգ և պատշաճ տեսքը, ունենալ մարդկանց և տրանսպորտի բոլոր միջոցների համար բավարար և անվտանգ երթևեկության պայմաններ և լուծել համայնքի բնակչության ջրամատակարարման խնդիրը:

Մրագրի խնդիրները Մրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է լուծել մի շարք կարևոր խնդիրներ

1. Տրանսպորտի 2 կանգառների վերակառուցում,
2. Ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում
3. Ջրամատակարարման բարելավում /ներքին ցանցի մասնակի վերանորոգում/

Մրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ը/հ	Մրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Նախահաշիվների կազմում												
2.	Գնման գործընթացի կազմակերպում												

	-Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	-Վարչական սարքավորումներ						
	-Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
1.3	Այլ հիմնական միջոցներ						
	-Աճեցվող ակտիվներ						
	-Ոչ կյուրթական հիմնական միջոցներ						
	-Վեդեզիական քարտեզագրական ծախսեր						
	-Նախագծահետազոտական ծախսեր						
2.	ՊԱՇՏԱՐՆԵՐ						
	-Համայնքային նշանակակալության ռազմավարական պաշարներ						
	-Նյութեր և պարագաներ						
	-Վերավաճառքի համար նախատեսված ապրանքներ						
	-Սպառման նպատակով պահվող պաշարներ						
3.	ԲԱՐՁՐԱՐԺԵՔ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
4.	ՉԱՐՏԱԴՐՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
	-Հող						

Հ/հ	Օրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017	2018	2019	2020	2021	Ընդ.
	ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ՕՐԱԳՐԻ ԵՎ ԱՄՈՒՏՆԵՐ	1500.0	1500.0	2000.0	2000.0	2000.0	9000.0
1.	Ֆոնդային բյուջեի սեփական էկամուտներ	1000.0	500.0	1500.0	1000.0	1000.0	5000.0
2.	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական ղրամաշնորհներ						
	Այլ պետությունների ՏԻՄ-երից						
	Միջազգային կազմակերպություններից						

3.	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոնական դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ	500.0	1000.0	500.0	1000.0	1000.0	4000.0

Ոլորտային կապիտալ ծրագրի ձև

Կրթություն, առողջապահություն, արտադրացական

(Ոլորտի անվանումը)

Մանկապարտեզի շենքային պայմանների բարելավում, ընդլայնում, կից խաղահրապարակի կանաչապատում և բարեկարգում, անհրաժեշտ գույքի և մեթոդական գրականության ձեռք բերում, բուժ.ամբուլատորիայի շենքային պայմանների բարելավում

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 12500.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող սպրանքը

- Կերակրոգում

Ծրագրի հիմնավորումը Համայնքում մեծ ուշադրություն է դարձվում համայնքային ենթակառուցվածքի ոչ առևտրային կազմակերպությունների զարգացմանը, պահպանմանն ու դրանց գործունեության պայմանների բարելավմանն ու արդիականացմանը, քանի որ մանկապարտեզ հաճախող երեխաները այլ հանդիսանում են համայնքի ապագան ու վաղիվա օրը:

Համայնքում կա անհրաժեշտություն ընդլայնելու մանկապարտեզի շենքը, համալրել այն նոր գույքով և սարքավորումներով: Այս աշխատանքների իրականացման արդյունքում կբարձրանա երեխաների մշակութային, կրթական, սպորտային և հոգևոր դաստիարակության մակարդակը, համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների որակն ու քանակը: Կարևոր կա նաև բարելավելու համայնքի բուժ. ամբուլատորիայի շենքային պայմանները՝ մասնավորապես կառուցել սանհանգույց:

Ծրագրի նպատակները Ծրագրի նպատակն է ապահովել մանկապարտեզ հաճախող երեխաների համար՝ անվտանգ ու ապահով պայմաններ, ունենալ բարեկարգ բուժ. ամբուլատորիա:

Ծրագրի խնդիրները Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է լուծել մի շարք կարևոր խնդիրներ՝ ընդլայնել մանկապարտեզների շենքը, բարեկարգել կից խաղահրապարակը, կանաչապատել ձեռք բերել գույք և սարքավորումներ, բարելավել բուժ. ամբուլատորիայի շենքային պայմանները:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Չ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Նախահաշիվների կազմում												
2.	Գնման գործընթացի կազմակերպում			€									

3.	Մանկապարտեզի շենքի ընդլայնում, լսողահրապարակի կառուցում, կանաչապատում																		
4.	Բուժ.ամբուլատորիայի շենքային պայմանների բարելավում																		
5.	Գույքի և սարքավորումների ձեռք բերում																		
6.	Արդյունքների գնահատում																		

Օրագրի ակնկալվող արդյունքները Օրագրի իրականացման արդյունքում կունենանք ընդլայնված, և որ գույքով և սարքավորումներով համալրված մանկապարտեզ և բարելավված բուժ. ամբուլատորիա:

Օրագրի բյուջեն

Հ/հ	Օրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՕՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա.Բ)	500.0	2400.0	4000.0	1100.0	4500.0	12500.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ						
1.1	Շենքեր և շինություններ						
	-Շենքերի և շինությունների ձեռք բերում						
	-Շենքերի և շինությունների կառուցում						
	-Շենքերի և շինությունների կապիտալ վերանորոգում		2000.0	3500.0	1000.0	4000.0	10500.0

1.2	Մեքենաներ և սարքավորումներ						
	-Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	-Վարչական սարքավորումներ	500.0	400.0	500.0	100.0	500.0	2000.0
	-Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
1.3	Այլ հիմնական միջոցներ						
	-Աճեցվող ակտիվներ						
	-Ոչ նյութական հիմնական միջոցներ						
	-Փետղեզիական քարտեզագրական ծախսեր						
	-Նախագծահետազոտական ծախսեր						
2.	ՊԱՇՏԱՐՆԵՐ						
	-Համայնքային եշանականության ոսպնավարական պաշարներ						
	-Նյութեր և պարագաներ						
	-Վերավաճառքի համար նախատեսված ապրանքներ						
	-Մպառման նյութատեղով պահվող պաշարներ						
3.	ԲԱՐՁՐԱՐԺԵՔ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
4.	ՉԱՐՏԱՂՐՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
	-Հող						
	-Ընդերքային ակտիվներ						
	-Այլ բնական ծագում ունեցող ակտիվներ						
	-Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվներ						

Հ/Ի	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդ.
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	500.0	2400.0	4000.0	1100.0	4500.0	12500.0
1.	Ֆոնդային բյուջեի սեփական եկամուտներ	500.0	500.0	500.0	1100.0	1500.0	4100.0
2.	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	Այլ պետությունների ՏԻՄ-երից						
	Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոնական դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր հատվածի ներդրումներ		1900.0	3500.0		3000.0	8400.0
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						